

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - СКОПЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ - СКОПЈЕ

СТУДИСКИ ПРОГРАМИ ОД ВТОР ЦИКЛУС СТУДИИ ПО
НАУКА ЗА ЈАЗИК
НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

Скопје, 2018

СТУДИСКА ПРОГРАМА: НАУКА ЗА ЈАЗИК

Општа структура на студиската програма

Прв семестар – зимски	Број на часови	Статус Задолжителен – З Изборен – И	Број на кредити
Општ задолжителен предмет	15	З	9
Предмет од потесна специјалност	15	И	8
Предмет од потесна специјалност	15	И	8

Кандидатот избира еден општ задолжителен предмет од листата на општи задолжителни предмети.

Кандидатот избира два изборни предмети од потесна специјалност од листата на предмети од соодветната потпрограма.

Втор семестар – летен	Број на часови	Статус Задолжителен – З Изборен – И	Број на кредити
Научно-истражувачки методологии	15	З	9
Предмет од потесна специјалност (УКИМ)	15	И	8

Кандидатот избира два изборни предмети од потесна специјалност од листата на предмети од УКИМ.

Менторска работа	Број на часови	Број на кредити
Елаборат	10	3
Магистерски труд	/	15

Студиска програма: НАУКА ЗА ЈАЗИК

Листа на општи задолжителни предмети

Бр.	Општи предмети	Број на часови	Статус	Број на кредити	Семестар
1	Контрастивни јазични проучувања	15	3	9	зимски
2	Современи преведувачки теории	15	3	9	зимски
3	Настава и усвојување на странските јазици – лингводидактички поставки	15	3	9	зимски
4	Лингвистиката и информатиката	15	3	9	зимски
5	Балканска лингвистика	15	3	9	зимски
6	Научно-истражувачки методологии	15	3	9	летен

1.	Наслов на наставниот предмет	Контрастивни јазични проучувања			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	9
8.	Наставник	д-р Елени Бужаровска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат продлабочени сознанија за јазичните универзалии и типолошките карактеристики на мајчиниот и странскиот јазик. Запознавајќи се со принципите на контрастивна анализа тие развиваат способност за анализа на лексиката и структурата на два (или повеќе) јазични системи на различни јазични нивоа: морфологија, синтакса, семантика, прагматика. Со тоа тие доаѓаат до релевантни сознанија за сличностите и разликите меѓу испитуваните јазици и се подготвуваат за научна работа на магистерскиот труд.				
11.	Содржина на предметната програма: Во овој курс се проучуваат методите на компаративна лингвистика преку кои се истражуваат јазични елементи на сите нивоа на јазикот. Анализа и споредба со англискиот (или друг странски јазик) со мајчиниот јазик овозможува подлабоко сфаќање на општите типолошки карактеристики на јазиците, а исто така разбирање на евентуалните промени во структурата на јазикот. Се обработуваат главните јазични семантички категории во рамките на функционална граматика и како секоја категорија се формализира во испитуваните јазици. Фокусот се става на глаголските и номинални граматикализирани категории (време, вид, модалност, залог, посесивност и сл) и на контрастирање на граматикализираните јазични средства во двата јазици. Исто така, се проучуваат јазичните промени во двата јазици под влијание на современата употреба (прагматика), во лексиката и во граматиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	225 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	60 часови	
		16.2	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		/		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	James, C.	Contrastive analysis	Longman, London	1998
		2.	Croft, W.	Typology and Universals	Cambridge, CUP	2003
		3.	Krzeszowski, P.	Contrasting Languages	Amsterdam, Benjamins	1990
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ajmer K., Altenberg B., Johansson M,	Languages in Contrast (pragmatics)	Lund, University of Lund	1996
		2.	Palmer, F.	Mood and Modality	Cambridge, CUP	2001
3.		Haspelmath, Martin (ed.)	Language Typology and Language Universals, vol. 2: An International Handbook.	Berlin: Mouton de Gruyter	2003	

1.	Наслов на наставниот предмет	Современи преведувачки теории			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	9
8.	Наставник	д-р Ирина Бабамова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за препознавање на теориските идеи за преведувањето од крајот на XX и почетокот на XXI век . Стекнување способност за нивно анализирање и применување во самостојни истражувања во врска со теориските и практичните аспекти на преведувањето, како и во самостојни јазични проучувања со контрастивен карактер.				
11.	Содржина на предметната програма: Анализа на теориската мисла за преведувањето во втората половина на XX век и на почетокот на XI век од аспект на различните пристапи кон преведувањето: херменевтичкиот пристап на Стајнер, лингвистичкиот пристап (канадски и европски претставници), комуникацискиот пристап и теоријата на смислата на Ледерер и на Селесковиќ, социолошкиот пристап и школата од Тел Авив. Проучување на ставовите за преведувањето на Сузан Баснет, Андре Лефевеер, Умберто Еко, Жак Дерида, Пол Рикер, Лоренс Венути. Постколонијалистички теориски пристапи кон преведувањето. Преведувањето како парадигма на меѓукултурниот дијалог и како составен дел на културната и на јазичната развојна динамика. <i>Sourciers</i> и <i>ciblistes</i> во преведувањето.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	225 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	60 часови	
		16.2	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		

	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	BASSNETT, Susan, LEFEVER, Andre.	Constructing cultures. Essays on Litterary translation.	-Clevedon et al.: Multilingual matters	1998
	2.	Ladmiral, Jean-René	Sourcier ou cibliste: Les profondeurs de la traduction	Les belles lettres, coll. Traductologiques,	2015
	3.	ECO, Umberto	Dire presque la même chose. Experiences de traduction (traduit de l'italien par Myrien Bouzaher)	Paris : Bernard Grosset	2006
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	SCHULTE, Rainer, BIGUENET, John (ed.)	Theories of translation. An Anthology of Essays from Dryden to Derrida.	Chicago and London: The University of Chicago Press.	1992
	2.	RICŒUR, Paul.	Sur la traduction	Paris: Bayard	2004
	3.	GENTZLER, Edwin	Contemporary Translation Theories	London and New York: Routledge	1993

1.	Наслов на наставниот предмет	Наставата и усвојување на странските јазици – лингводидактички поставки			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	9
8.	Наставник	д-р Радица Никодиновска, редовен професор д-р Мира Трајкова, редовен професор д-р Анжела Николовска, редовен професор д-р Емина Авдик, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да: <ul style="list-style-type: none"> - поседуваат 3 продлабочени знаења од областа на лингводидактиката. - пронаоѓаат оптимални решенија за конкретни проблеми од практиката при настава и усвојување на странски јазици на различни возрасти и степени на образование. - користат современи информатички и комуникациски технологии и интегрираат знаења за културата на јазикот кој се изучува. - применуваат стратегии за самостојно продлабочување на знаењата и за научноистражувачка работа. - стекнатите знаења, вештини и ставови од областа на лингводидактиката ги применуваат во наставата водејќи сметка за субјективните фактори и индивидуалните разлики во усвојувањето на странскиот јазик. 				
11.	Содржина на предметната програма: Современи лингводидактички теории и нивна практична примена при анализирање на проблеми во процесот на наставата по странски јазици. Основни аспекти на наставниот процес . Основни и интегрирани јазични вештини. Усвојување на фонетиката, граматиката и лексиката на странскиот јазик. Современи наставни методи, форми и техники. Стратегии и стилови на учење. Евалуација и оценување. Наставни планови и програми по странски јазици. Европско портфолио на наставниците . Улогата на наставникот и на ученикот во наставниот процес. Примена на современи образовни технологии во наставата со посебен акцент на автономноста, метакогницијата и интеракцијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	225 часови			
14.	Распределба на расположивото време				

15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	60 часови	
			16.2	Самостојни задачи	50 часови	
			16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		30 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		/		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		60 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Blanchet Ph. et Chardenet P. (dir.)	Guide pour la recherche en didactique des langues et des cultures. Approches contextualisées	Paris, EAC	2011
		2.	Balboni E. Paolo	Le sfide di Babele. Insegnare la lingua nelle società complesse	UTET Università	2015
	3.	Brown, H.D.	Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy, 2 nd .ed.	White Plains, NY: Longman	2001	
	4.	Kaufmann et. al. (Hrsg.)	Fortbildung für Kursleitende DAZ. Unterrichtsplanung und -durchführung.	Hueber: Ismaning.	2008	

	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Совет за културна соработка Одбор за образование Отсек за современи јазици, Стразбур	<i>Заедничка европска референтна рамка за јазици : учење, настава и оценување</i>	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2012	
2.	Conseil de l'Europe, ECML	Le Portfolio européen pour les enseignants en langues en formation initiale (PEPELF/EPOSTL/PEFIL/EPISA)	https://www.ecml.at/tabid/277/PublicationID/16/Default.aspx	2007		

1.	Наслов на наставниот предмет	Лингвистиката и информатиката			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	9
8.	Наставник	д-р Звонко Никодиновски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со основните поими од областа на информатичката лингвистика и се оспособуваат да ги користат информациските технологии во лингвистичките истражувања. Студентите поседуваат основни познавања од областа на информатичката лингвистика (автоматска обработка на податоци, препознавање на говор, синтеза на говор, анализа и генерирање на текст, оптичко препознавање на знаци). Студентите поседуваат основни познавања од областа на корпусната лингвистика. Студентите поседуваат основни познавања од областа на корпусната лексикографија и на термиотиката.				
11.	Содржина на предметната програма: I . Поим на информатичка лингвистика. Домени на информатичката лингвистика (автоматска обработка на јазични податоци, препознавање на говор, синтеза на говор, анализа и генерирање на текст, оптичко препознавање на знаци, автоматско и компјутерски потпомогнато преведување) II. Поим на корпусна лингвистика. Видови на електронски јазични корпуси (референтни, проследувачки (мониторинг), паралелни (порамнети), компарабилни). Конституирање, компилација, аотирање (фонетско, морфолошко, синтаксичко, семантичко, прагматичко) и пребарување на корпуси (конкордансери, пребарувачи). Примери на познати јазични (пишани и говорни) електронски корпуси. III. Поим на корпусна лексикографија. Електронски речници (лема, структура на речничката статија) и енциклопедии. Познати електронски речници на разни јазици. Термиотиката и термиолошките банки на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	225 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теориска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	60 часови	
		16.2	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	30 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	50 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џурафски, Даниел – Мартин, Џејмс Х.	Обработка на говор и на јазик (второ издание)	Датапонс ДООЕЛ Скопје,	2013 (2009)
		2.	Hunston, Suzan	Corpora in Applied Linguistics	Cambridge University Press,	2002
		3.	Lüdeling, Anke and Kytö, Merja (ed.)	Corpus Linguistics An International Handbook, Vol. 1-2	Walter de Gruyter GmbH & Co., Berlin,	2008-2009
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Chiari, Isabella	Introduzione alla linguistica computazionale	Editori Laterza, Bari,	2007
		2.	Habert, Benoît	Instruments et ressources électroniques pour le français	Ophrys ("L'essentiel français"), Gap/Paris,	2005
	3.	Bekavac, Božo	Primjena računalnojezikoslovnih alata na hrvatske korpuse	Filozofski fakultet, Zagreb http://www.hnk.ffzg.hr/bb/magisterij/bb_magisterij.pdf	2001	

1.	Наслов на наставниот предмет	Балканска лингвистика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	9
8.	Наставник	д-р Ајтен Камили, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со значењето и улогата на албанскиот јазик во семејството на индоевропските и балканските јазици на сите рамништа (фонетско-фонолошко, морфолошко, лексичко и стилистичко). Да се стекнат со основни знаења од предметот историја на албанскиот јазик како индоевропски и балкански јазик; контакти, заемања и интерференции на јазичен план со другите балкански јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на балканолошките лингвистички проучувања. Балкански јазичен сојуз – поим и дефиниција. Теории за балканскиот јазичен сојуз. Јазичната состојба на Балканскиот полуостров во дамнешни времиња. Денешната јазична состојба на Балканот. Конвергентен и дивергентен развој на балканските јазици. Основни особености на балканските јазици. Неколку заеднички допирни точки на фонетско-фонолошко и лексичко рамниште. Постпозиција на членот. Совпаѓања на генитивот и на дативот. Формите на идно време. Удвојување на предметот. Губење на инфинитивот. Преглед на лексички балканизми. Историскиот развој на албанскиот јазик во балкански контекст. Дијалектите на албанскиот јазик во балкански контекст. Историски преглед на албанскиот јазик во семејството на индоевропските јазици. Албанскиот јазик во балкански контекст. Јазични и лексички интерференции на албанскиот јазик со другите балкански јазици.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	225 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	60 часови	
		16.2	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		

	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата Изработка на семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Çabej, Eqrem	Studime etimologjike ne fushe te shqipes, I-VIII		Tirane, 1998;
		2.	Shaban Demiraj,	Gjuhesia ballkanike		Shkup, 1995
		3.	Idriz Ajeti	Studije iz istorije albanskog jezika,		Pristina, 1985
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Olivera Jasar-Nasteva,	Kontaktet gjuhesore ne hapesirat ballkanike;	Logos	1998
		2.	O. Jasar Nasteva, Blazhe Koneski, Bozhidar Vidoeski,	Kontaktet e te folmeve maqedonase me te folmet shqipe,		Prishtine, 1990.

1.	Наслов на наставниот предмет	Научно-истражувачки методологии			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	9
8.	Наставник	д-р Елени Бужаровска, редовен професор д-р Анастасија Киркова-Наскова, доцент			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со основните квалитативни и квантитативни методи што се користат при спроведување научно истражување од областа на јазикот. Тие се стекнуваат со информации неопходни за изработка на еден научен труд, како што се избор на предметот и методата на истражување на тој предмет, поставување хипотеза, собирање податоци и нивна анализа, презентација и толкување на резултатите, користење библиографија и техничко оформување на текстот.				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот ги обработува методите на научното истражување со фокус на квантитативните емпириските методи. Се објаснува процесот на научното истражување во сите негови фази, од почетната (избор на предметот на истражувањето) па до заклучокот за новите сознанија постигнати во истражувањето. Се изучува како се дефинира целта и намената на истражувањето, како се поставува хипотезата и истражувачките прашања и како се прави основниот дизајн (преку кои варијабли/категории ќе се истражува предметот) за да се докаже поставената хипотеза. Се учат начините на собирање податоци (инструменти на истражувањето), избор на соодветен метод, правење примерок и база на податоци, како и основните статистички методи за анализа на собраните податоци. Примерите што се користат за илустрација на разни типови истражување се од областа на јазикот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	225 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	60 часови	
		16.2	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		/		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dornyei, Z.	Research Methods in Applied Linguistics	Oxford University Press	2007
		2.	Sealey, A	Researching English Language: A Resource Book for Students	Routledge	2010
		3.	Hatch, E., and Lazaraton, A.	The Research Manual: Design and Statistics for Applied Linguistics	Heinle & Heinle Publishers	1991
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gibaldi, J.	MLA Handbook for Writers and Research Papers, 6 th edition	MLA	2003
		2.	Blom, E. and Unsworth, S. (eds.)	Experimental Methods in Language Acquisition Research	John Benjamins	2010

Потпрограма: АЛБАНСКИ ЈАЗИК

Листа на изборни предмети од потесна специјалност (од соодветната потпрограма) и од УКИМ за прв и втор семестар

Бр.	Предмет	Број на часови	Статус	Број на кредити
1	Фонологија на албанскиот јазик	15	И	8
2	Актуелни проучувања на лексикологијата на албанскиот јазик	15	И	8
3	Именскиот и глаголскиот систем на албанскиот јазик	15	И	8
4	Синтакса на простата реченица	15	И	8
5	Историја на албанскиот стандарден јазик	15	И	8
6	Лингвостилистика на албанскиот јазик	15	И	8

1.	Наслов на наставниот предмет	Фонологија на албанскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Албански јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Аслан Хамити, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Темелно запознавање и проучување на сегментарните и супрасегментарните единици на албанскиот стандарден јазик, односно: 1. Продлабочување на знаењата за сегментарниот (фонолошкиот) систем на албанскиот стандарден јазик. 2. Продлабочување на знаењата за супрасегментарниот систем на албанскиот стандарден јазик. 3. Оспособување на кандидатот за истражувачка работа од полето на фонологијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на проучување на фонологијата. Односот на фонологијата со фонетиката и другите дисциплини. Глас и фонема. Функции, варијанти и алофони на фонемите. Разликувачки признаци на фонемите. Артикулациски вокални опозиции. Акустички вокални опозиции. Опозиции на согласните фонеме. Фреквенција и дистрибуција на фонемите. Морфофонолошки промени на фонемите: палатализација, метафонија, апофонија и други промени. Законитоста и поврзаноста на вокалните и консонантските промени. Прозодија – акцент: Фонетски особености на акцентот. Местото на акцентот во зборот. Правила за акцентирање на зборовите. Акцентски целисти од два полнозначни збора. Акцентски целисти со клитики. Логички акцент. Емоционален акцент. Интонација. Стилистичка вредност на фонетско-фонолошките единици. Акцентот во албанските говори. Споредбен осврт врз акцентот во албанскиот и во македонскиот јазик. Фонолошки систем на албанските говори. Фонолошка вредност на должината и назалноста на самогласките во гегиските говори. Инвентар на фонеме во албанските говори. Фонолошки сличности и разлики меѓу албанскиот и македонскиот стандарден јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	

16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	50 часови	
			16.2	Самостојни задачи	35 часови	
			16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Редовна посетеност на наставата Изработка на семинарска работа		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			албански		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hamiti, Asllan	Fonetika dhe fonologjia e gjuhës standarde shqipe	Selektor	Shkup, 2011
		2.	Trubeckoi, N. S.	Parime të fonologjisë	Rilindja	Prishtinë, 1985
		3.	Memushaj, Rami	Morfologji e eptimit të gjuhës së sotme shqipe	Toena	Tiranë, 1989
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Dodi, Anastas	Fonetika dhe fonologjia e gjuhës shqipe	ShBLU	Tiranë, 2004
		2.	Memushaj, Rami	Fonetika e shqipes standarde	Toena	Tiranë, 2009
		3.	Topalli, Kolec	Theksi në gjuhën shqipe	ShBLU	Tiranë, 1995
		4.	Савицка, Ирена – Спасов, Људмил	Фонологија на современиот македонски стандарден јазик	Детска Радост	Скопје, 1997
	5.	Demiraj, Shaban	Fonologjia historike e gjuhës shqipe	ShBLU	Tiranë, 1996	
	6.	Hamiti, Asllan – Qamili, Ajten	Dialektologjia e gjuhës shqipe	UIShM	Shkup, 2014	

1.	Наслов на наставниот предмет	Актуелни проучувања на лексикологијата на албанскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Албански јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Агим Пољоска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Темелно запознавање и проучување на лексичкиот состав на албанскиот стандарден јазик. 1. Стекнување знаења за лексичкиот фонд на албанскиот јазик. 2. Збогатување на лексичкиот и речничкиот фонд на студентите. 3. Упатување кон професионална одговорност и академска писменост.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на лексикологијата. Односот на лексикологијата со другите лингвистички дисциплини. Лексички единици: лексема, фразема. Зборообразувањето во албанскиот стандарден јазик: со префикси, со суфикси алтернација, деривација, композиција и сл. Зборообразување кај именките, глаголите, придавките, броевите, прилозите и другите видови зборови. Лексичкиот состав на албанскиот јазик. Видови морфеми: корен, наставки, претставки, завршок. Литературен - нелитературен вокабулар. Активен - пасивен вокабулар. Зборови со општа и со ограничена употреба (архаизми, регионализми и професионализми). Заемки. Латинскиот, грчкиот, турскиот и словенскиот фонд на зборови во албанскиот јазик. Лингвистички калки. Интернационализми. Балканизми. Билингвизам, плурилингвизам и јазично позајмување. Неологизми. Речник и видови речници. Лексикографија. Фразеологија. Основни типови лексички значења: полисемија, синонимија, хомонимија, антонимија. Лексиката според сферата на употребата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата Изработка на семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		албански			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Thomaj, J.	Leksikologjia e gjuhës shqipe		Tiranë, 1989
		2.	Grup autorësh	Formimi i fjalëve në gjuhën shqipe I, II		Tiranë, 1976
		3.	AShRSH	Fjalor enciklopedik shqiptar		Tiranë, 1985
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	AShRSH	Fjalor i gjuhës së sotme shqipe		Tiranë, Prishtinë; 1981
		2.	Mehmet Gjevori	Frazeologjizmat ne gjuhen shqipe		Prishtine, 1977
3.		Jani Thomaj	Teksti dhe gjuha		Tirane, 1989	

1.	Наслов на наставниот предмет	Именскиот и глаголскиот систем на албанскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Албански јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Мируше Хоџа, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Темелно запознавање и проучување на именскиот и глаголскиот систем на албанскиот јазик и нивниот историски развој. 2. Стекнување знаење за падежите на албанскиот јазик во споредба со падежите во другите индо-европски јазици. 3. Стекнување знаења за историскиот развој на глаголскиот систем на албанскиот јазик во споредба со санскритскиот и старо-персискиот. 4. Упатување кон професионална одговорност, академска писменост и функционализирање со времето. 5. Развивање на вештини на разбирање, анализирање и синтетизирање. 				
11.	Содржина на предметната програма:				
	Развојот на именскиот и глаголскиот систем на албанскиот јазик. Посебностите на именскиот систем на албанскиот јазик со осврт кон придавките – придавките, генитивот и аблативот во албанскиот јазик. Споредбена анализа на падежите во албанскиот со падежите во санскритскиот јазик. Посебностите на глаголскиот систем на албанскиот јазик. Осврт кон морфолошкиот оптаив на албанскиот јазик: историски развој на оптаивот во албанскиот јазик и неговиот однос кон оптаивот на другите индо-европски јазици. Споредбено проучување на оптаивот во раниот албански јазик и оптаивот на санскритскиот и старо-персискиот јазик. Хипотеза на субстратот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата Изработка на семинарска Активност на час		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		албански		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	AShRSh IGjL	Gramatika e gjuhes shqipe (morfologjia)	Tirane	1995, 2000
	2.	Demiraj, Shaban	Morfologjia historike e gjuhes shqipe	Tirane	1995
	3.	Zheji, Petro	Shqipja dhe Sanskritshtja, I, II	Rrënjet, Tiranë	1996
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Nesimi, Remzi	Gramatika e gjuhës shqipe	Prosvetno Dello, Shkup	1980
	2.	Çabej, Eqrem	Studime gjuhësore, II, III	Rilindja, Prishtinë	1977

1.	Наслов на наставниот предмет	Синтакса на простата реченица			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Албански јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Вальбона Тоска, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување продлабочени знаења за реченичните членови, видовите и функцијата на простите реченици Упатување кон професионална одговорност, академска писменост и функционализирање со времето. Развивање на вештини за разбирање, анализирање и синтетизирање.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтагма: структура, синтаксички функции, референцијално-квантификациски карактеристики на синтагмата, детерминација, конгруенција, линеаризација; Простата реченица како синтаксичка целина: состав, структура и моделирање на простата реченица. Од семантика кон форма.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата Изработка на семинарска работа			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Група автори	Gramatika e gjuhës shqipe II	Akademia e Shkencës e Tiranës	1997
	2.	Demiraj, Shaban	Morfologjia historike e gjuhës shqipe	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	1973
	3.	Çabej, Eqrem	Studime gjuhësore I-VII	Rilindja Prishtinë	1975
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Çeliku, Mehmet	Format e pashtjelluara të foljes	SHBLU Tiranë	2000
	2.	Тополињска, Зузана	Македонските дијалекти во Егејска Македонија [книга прва]. Синтакса T1	МАНУ Скопје	1995
	3.	Тополињска, Зузана	Македонските дијалекти во Егејска Македонија [книга прва]. Синтакса T2	МАНУ Скопје	1997
	4.	Totoni, Menella	Fraza me nënrenditje	SHBLU Tiranë	2000
	5.	Група автори	Gramatika e gjuhës shqipe, Sintaksa	IGjL Rilindja Prishtinë	1991

1.	Наслов на наставниот предмет	Лингвостилистика на албанскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Албански јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Исмет Османи, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Темелно запознавање и проучување на лингвостилистиката на албанскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за стилот. Стилистиката наспрема лингвистиката, литературната наука и естетиката. Стилистичка организација на јазикот. Стилистиката и јазичната култура. Социјално и хронолошко раслојување на јазикот. Местото и улогата на дијалектозмите, регионализмите, жаргонизмите, архаизмите, неологизмите. Фоностилистика. Морфостилистика и стилистиката на зборообразувањето. Лексикостилистика. Семантостилистика. Синтаксостилистика. Функционална стилистика. Писмено и усмено изразување. Научно-технички стил. Административен стил. Општествено-политички стил. Книжевен стил.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата Изработка на семинарска работа	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	албански	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Lloshi, Xhevat	Stilistika dhe pragmatika
	2.	Memushaj, Rami	Hyrje në gjuhësi
	3.	Pierre Guiraud	Stilistika, përkthyer nga Dr. Sc. Gjyltekin Shehu
			Издавач
			Тиранë
			Тиранë
			Присhtëinë
			Година
			1999
			2008
			1997
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
	1.		
	2.		
			Издавач
			Година

1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на албанскиот стандарден јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Албански јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Ајтен Камили, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочување и надградување на стекнатото знаење од додипломските студии за историскиот развој на албанскиот стандарден јазик, подетално запознавање со писмената традиција на албански јазик и карактеристиките на писмата на албански низ историјата, уочување на придонесот на преродбениците за албанскиот стандарден јазик, продлабочување на знаењата околу Конгресот на албанската азбука и Конгресот на правописот, анализа на актуелните проблеми на албанскиот стандарден јазик и односите со глобализацијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на историја на албанскиот стандарден јазик. Дијалектната, литературната и стандардната јазична варијанта. Писмената традиција на албанскиот јазик. Карактеристиките на албанското писмо низ историскиот развој. Преглед на литературниот албански јазик од Средниот век до почетокот на XX век. Придонесот на преродбениците за албанскиот стандарден јазик. Обидите за унифицирање на албанската азбука. Конгресот на албанската азбука (Битолскиот конгрес). Литературната комисија на албанскиот јазик од Скадар (1916-17). Говорот на Скадар и на Елбасан како литературни варијанти. Јазичната Консулта на Приштина (1968). Литературниот тоскиски како службен јазик. Правописниот конгрес. Јазично планирање и политики за албанскиот јазик. Актуелни проблеми на албанскиот стандарден јазик во денешно време. Меѓуакадемски совет на албанскиот јазик. Предиспозиции на развојот на албанскиот јазик. Албанскиот јазик и глобализацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		албански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fadil Raka	Historia e shqipes letrare	Grafikos - Gjilan, Prishtinë,	2005
		2.	Fadil Raka	Historia e gjuhës letrare shqipe	Tetovë	1997
		3.	AShRPSH; IAP	Kongresi i Drejtshkrimit të Gjuhës shqipe, 20-25 nëntor 1972, pjesa I, II; Drejtshkrimi i gjuhës shqipe	Tiranë, Prishtinë	1973, 1974
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Shaban Demiraj & Kristaq Prifti	Kongresi i Manastirit	Tiranë	2004
		2.	Xhevat Lloshi	Rreth alfabetit të shqipes	Logos-A, Shkup – Prishtinë – Tiranë	2008
3.		Dhimitër Shuteriqi	Historia e gjuhës së shkruar shqipe	Tiranë Prishtinë	1967 1970	

Потпрограма: ТУРСКИ ЈАЗИК

Листа на изборни предмети од потесна специјалност (од соодветната потпрограма) и од УКИМ за прв и втор семестар

Бр.	Предмет	Број на часови	Статус	Број на кредити
1	Современите состојби во турската лингвистика	15	И	8
2	Корпус-базирани истражувања на турскиот јазик	15	И	8
3	Развојот на турскиот јазик од V до XIX век	15	И	8
4	Дијалектолошките истражувања на турските говори на Балканот	15	И	8

1.	Наслов на наставниот предмет	Современите состојби во турската лингвистика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Турски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Октај Ахмед, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за детекција на проблемите во современиот турски јазик. Способност за критички осврт на современите состојби во турскиот јазик. Способност за пронаоѓање на погрешно формираните зборови. Способност за пронаоѓање на погрешно употребуваните зборови.				
11.	Содржина на предметната програма: Првите граматика на турскиот јазик и туркологјата во Република Турција. Осврт на турколошките лингвистички проучувања на Западот. Туркологјата на Балканот и Македонија. Фонетика и фонологија на турскиот јазик. Морфологија на турскиот јазик. Морфофонологија на турскиот јазик. Морфосинтакса на турскиот јазик. Вовед во двостепената морфолошка анализа. Синтакса на турскиот јазик. Семантика на турскиот јазик. Лексикологија и фразеологија на турскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата Предадена семинарска работа и минимум 51 поен од сите претходни активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	турски и/или македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Aksan, Doğan	Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)	Ankara: TDK	2000
	2.	Korkmaz, Prof. Dr. Zeynep	Türkiye Türkçesi Grameri - Şekil Bilgisi	Ankara: TDK	2008
	3.	Karahan, Leyla	Türkçede Söz Dizimi	Ankara: Akçağ	2008
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Aksan, Doğan	Anlambilim – Anabilim Konuları ve Türkçenin Anabilimi	Engin Yayınevi	1999
	2.	Ахмед, Октај	Вовед во морфологија на турскиот јазик	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	2008
	3.	Ergin, Muharrem	Türk Dil Bilgisi	İstanbul: Bayrak	2002
	4.	Banguoğlu, Tahsin	Türkçenin Grameri	Ankara: TDK	1990
	5.	Turan, Abdülkadir - Duymaz, Enes	Türkçede Anlam Bilgisi	Ankara: Birleşik Yayıncılık	2006

1.	Наслов на наставниот предмет	Корпус-базирани истражувања на турскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Турски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Октај Ахмед, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за практична примена на корпусите на турскиот јазик во лингвистичките истражувања. Способност за практична примена на резултатите од корпусите.				
11.	Содржина на предметната програма: Историјат на лингвистичките корпуси. Влијанието на првите корпуси на лингвистиката. Првите трудови на компјутерската лингвистика, како предвесници за корпусите на турскиот јазик. Првите корпуси на турскиот јазик. Современите корпуси на турскиот јазик. Начини на создавање на корпуси. Корпус-базирани истражувања на турскиот јазик. Влијанието на корпус-базираните истражувања на турскиот јазик врз турската лингвистика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата Предадена семинарска работа и минимум 51 поен од сите претходни активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	турски и/или македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Clark, Alexander; Fox, Chris & Lappin, Shalom (Eds.)	The Handbook of Computational Linguistics and Natural Language Processing	Wiley-Blackwell	2010
	2.	Özkan, Bülent; Tahiroğlu, B. Tahir & Özkan, Ayşe Eda (Ed.)	Türkçe Üzerine Derlem Dilbilim Uygulamaları	Karahan Kitabevi	2014
	3.	Özkan, Bülent	Yöntem ve Uygulama Açısından “Türkiye Türkçesi Söz Varlığının Derlem Tabanlı Sözlüğü”	Bilig, Sayı 66, 149-178	Yaz 2013
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ahmed, Oktay	Sözlükçülük Çalışmalarında Türkçe Bilgisayar Derlemlerinin Kullanımı	III. Uluslararası Sözlükbilimi Sempozyumu Bildiri Kitabı (3-4 Kasım 2016), Eskişehir, 672-685	2017

1.	Наслов на наставниот предмет	Развојот на турскиот јазик од V до XIX век			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Турски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Назим Ибрахим, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со развој на турскиот јазик. Стекнување знаења во врска со развојните етапи на турскиот јазик од V до XIX век.				
11.	Содржина на предметната програма: Развојот и местото на турскиот јазик во Алтајската група на јазици. Периодизација на турскиот јазик. Алтајски, прототурски, првиот период (Хуни, Авари, Бугари и нивниот јазик). Старотурски период (Ѓоктурци, Ујгури и нивниот јазик). Среден турски период (Исламизација на турците и промени во јазикот). Азиските турци и дел од средниот период (Кутадгу Билиг, Дивану Лугати`т-Турк, Атабету`л-Хакајик и Диван-и Хикмет). Чагатајски турски јазик (Али Шир Неваи). Новотурскиот период и карактеристиките на османско-турскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата Предадена семинарска работа и минимум 51 поен од сите претходни активности	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	турски и/или македонски јазик	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
Задолжителна литература			
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
		Издавач	Година
	1.	Doç. Dr. Ali Akar	Türk Dili Tarihi(Dönem-Eser-Bibliyografya)
		Ötüken Neşriyat A.Ş., Yayın Nu: 597, İstanbul	2006
	2.	Prof. Dr. Ahmet Caferoğlu	Türk Dili Tarihi I-II
		Enderun Yayınları: 17, 3. Baskı, İstanbul,	1984
	3.	Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun	(Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla) Türk Dili Tarihi
		Akçağ Yayınları: 603, 4. Baskı, Ankara	2007
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
		Издавач	Година
	1.	Ali Fehmi Karamanlıoğlu	Türk Dili (Eğitim Dizisi)
		Dergâh Yayınları, P.K.1240-İstanbul	1. Baskı, 1972
	2.	Fuat Bozkurt	Türklerin Dili
		Ankara	2002
	3.		Türk Dünyası El Kitabı
		İstanbul	1972
	4.	Ergin, Muharrem	Türk Dil Bilgisi
		İstanbul: Bayrak	2002
	5.	TEKİN, Talat	”Altay Dilleri Teorisi”,
		Makaleler I (Haz. Emine Yılmaz-Nurettin Demir),	Ankara 2003, s. 73.

1.	Наслов на наставниот предмет	Дијалектолошките истражувања на турските говори на Балканот			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Турски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Назим Ибрахим, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со турската дијалектологија и до сега направените дијалектолошки истражувања врз балканските турски говори. Поделбата и основните карактеристики на турските говори на Балканот.				
11.	Содржина на предметната програма: Турската дијалектологија (дијалект, подијалект (шиве), говор). Поделбата и класификацијата на турскиот јазик на дијалекти и подијалекти (шиве). Историскиот развој на турските дијалекти и подијалекти (шиве). Карактеристиките на балканските турски говори. Поделбата и класификацијата на турските говори на Балканот. Разликите и сличностите на балканските и анadolските турски говори. Карактеристиките на турските говори во Р. Македонија. Поделбата и класификацијата на турските говори во Р. Македонија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	

		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата Предадена семинарска работа и минимум 51 поен од сите претходни активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	турски и/или македонски јазик			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Prof. Dr. Saadet Çağatay	Türk Dili Diyalektleri I-II	Ankara	1978.
	2.	ARAT, R., Reşid	“Türk Şivelerinin Tasnifi”	Türkiyat Mecmuası, X,	1953, s. 69-149.
	3.	Prof. Dr. Saadet Çağatay	Türk Lehçeleri Üzerine Denemeler	Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları No. 279, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara,	1978
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ali Fehmi Karamanlioğlu	Türk Dili (Eğitim Dizisi)	Dergâh Yayınları, P.K.1240-İstanbul	1. Baskı, 1972
	2.		Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü I	Kültür Bakanlığı Yayınları 1371, Kültür Bakanlığı, Ankara	1991
	3.	Ergin, Muharrem	Türk Dil Bilgisi	İstanbul: Bayrak	2002
	4.	Ахмед, Октај	Морфосинтакса на турските говори од охридско-преспанскиот регион,	Докторска дисертација-необјавена, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје,	Октомври 2004.
	5.	Ибрахим, Назим	Турскиот говор во Валандовско	Докторска дисертација-необјавена, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје,	Ноември 2007.

Потпрограма: СЛАВИСТИКА

Листа на изборни предмети од потесна специјалност (од соодветната потпрограма) и од УКИМ за прв и втор семестар

Бр.	Предмет	Број на часови	Статус	Број на кредити
1	Полска граматика и прагматика 1	15	И	8
2	Полска граматика и прагматика 2	15	И	8
3	Споредбена анализа на рускиот и на македонскиот јазик	15	И	8
4	Варијантите на чешкиот литературен јазик	15	И	8
5	Електронски јазични ресурси на полскиот, чешкиот и рускиот јазик и нивна примена во лингвистичките проучувања	15	И	8
6	Словенска фразеологија	15	И	8
7	Стратегии на преведување од чешки, руски и полски на македонски јазик и обратно	15	И	8

1.	Наслов на наставниот предмет	Полска граматика и прагматика 1			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Славистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Милица Миркуловска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се доразвие и рафинира способноста за: креативно мислење, критичко расудување, систем за самостојна научно-истражувачка работа, донесување на ставови и оцени. Способност за: креативно мислење, критичко расудување, систем за самостојна научно-истражувачка работа, донесување на ставови и оцени.				
11.	Содржина на предметната програма: Семантички категории карактеристични за вербалниот систем на предикатите и начинот на нивно изразување во полскиот јазик, а сооднесени со македонскиот. Начините на користење на говорот во меѓусебната комуникација, особено разбирањето и интерпретацијата на исказите во зависност од контекстот, механизмите на невербалната комуникација и добивањето на информација од даден исказ, како и негово разбирање. Монографски предавања, интерактивна настава, менторска настава. Писмен дел (изработка на научна - лингвистичка статија) и устен дел (презентација на напишаната статија и дискусија во врска со поставените тези во неа). Избор на евентуална магистерска теза може да отпочне по положување на овој предмет.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	30 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	70 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и полски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Каролак, Станислав; Миркуловска, Милица	Инхоативна видска конфигурација во македонскиот јазик.(Slavia Meridionalis 3.)	Warszawa : PAN, Instytut Slawistyki.	2000
	2.	Миркуловска, Милица	Почеток на дејство / состојба како семантичка и граматичка категорија (врз материјал од македонскиот и полскиот јазик).(Studia linguistica Polono – Meridianoslavica 10.)	Скопје : МАНУ	2000
	3.	Солецка, Казимјера Марија	Македонско-полски синтаксички речник на глаголите и блискозначните перифрастички изрази (1. Воведна тетратка). (Полски ~ македонски. Граматичка конфронтација 4.)	Скопје : МАНУ	2000
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	(red.) R. Grzegorz czyko wa	Gramatyka współczesnego języka polskiego, Morfologia, Słowotwórstwo	Warszawa : PWN	1998
	2.	Танушевска, Лидија	Прилог кон конфронтативна	Скопје: Бегемот	2017

				граматика на македонскиот и на полскиот јазик		
		3.	Duszak, A.	Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa	Warszawa	1998
		4.	Тополињска, Зузана:	Развиток на граматичките категории. (Полски ~ Македонски граматичка конфронтација 8.)	Скопје : МАНУ	2008
		5.	Zdunkiewicz-Jedynak, D.	Wykłady ze stylistyki	Warszawa	2008

1.	Наслов на наставниот предмет	Полека граматика и прагматика 2		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Славистика		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус		
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	д-р Милица Миркуловска, редовен професор		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се доразвие и рафинира способноста за: креативно мислење, критичко расудување, систем за самостојна научно-истражувачка работа, донесување на ставови и оцени. Способност за: креативно мислење, критичко расудување, систем за самостојна научно-истражувачка работа, донесување на ставови и оцени.			
11.	Содржина на предметната програма: Семантички категории карактеристични за номиналниот систем и начинот на нивно изразување во полскиот јазик сооднесено со македонскиот јазик . Начините на користење на говорот во меѓусебната комуникација, особено разбирањето и интерпретацијата на исказите во зависност од контекстот, механизмите на невербалната комуникација и добивањето на информација од даден исказ, како и негово разбирање. Монографски предавања, интерактивна настава, менторска настава. Писмен дел (изработка на научна - лингвистичка статија) и устен дел (презентација на напишаната статија и дискусија во врска со поставените тези во неа). Избор на евентуална магистерска теза може да отпочне по положување на овој предмет.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови
		16.2	Самостојни задачи	35 часови
		16.3	Домашно учење	100 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/	
	17.3.	Активност и учество	30 бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	70 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и полски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Topolińska, Zuzanna	Człowiek, język, przestrzeń.	Warszawa; Kraków : Instytut języka polskiego PAN	1999
		2.	(red.) R. Grzegorzycowa.	Gramatyka współczesnego języka polskiego, Morfologia	Warszawa : PWN	1998
		3.	(red.) R. Grzegorzycowa.	Gramatyka współczesnego języka polskiego, Słowotwórstwo	Warszawa : PWN	1998
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Танушевска, Лидија	Прилог кон конфронтативна граматика на македонскиот и на полскиот јазик	Скопје: Бегемот	2017
		2.	Duszak, A.	Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa	Warszawa	1998
	3.	Zdunkiewicz-Jedynak, D.	Wykłady ze stylistyki	Warszawa	2008	
	4.	Grębowiec, Jacek	Mówić i działać. Wykłady z pragmatyki języka	Wrocław: Wyd. Uniwers. Wrocławskiego	2013	
	5.	Żmigrocki, P.	Właściwości składniowe analitycznych konstrukcji werbonominalnych w języku polskim	Katowice : US	2000	

1.	Наслов на наставниот предмет	Споредбена анализа на рускиот и на македонскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Славистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Биљана Мирчевска-Бошева, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за самостојна научно – истражувачка работа, креативно мислење и критичко расудување. Способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; јазична (лингвистичка) комуникациска способност; способност за контрастивен пристап (мајчин – странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Анализа на сличностите и разликите меѓу рускиот и македонскиот јазик на фонолошко, морфолошко, лексичко и синтаксичко ниво. Сличности и разлики во функционирањето на заедничките граматички категории. Еквиваленти на специфичните граматички категории. Меѓујазична хомонимија. Разлики во развиеноста на функционалните стилови во македонскиот и рускиот литературен јазик. Писмен дел (изработка на научна - лингвистичка статија) и устен дел (презентација на напишаната статија и дискусија во врска со поставените тези во неа).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	30 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	70 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и руски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ђорђевиќ Р.	Увод у контрастирање језика (4. изд.).	Београд : Филолошки факултет	2000
	2.	Бернштейн С.Б.	<i>Сравнительная грамматика славянских языков</i>	Москва.: Московский государственный университет имени М.В. Ломоносова, Наука	2005
	3.	Шведова, Н.	<i>Русска граматика</i>	Москва	http://www.rusgram.narod.ru/
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Конески, Б.	Грамматика на македонскиот литературен јазик	Просветно дело	2004
	2.	Ускова, Р.П.	Македонский язык	Москва : Академия	2005
	3.	Вежбицка А.	Семантические универсалии и описание языков.	Москва	1999

1.	Наслов на наставниот предмет	Варијантите на чешкиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Славистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Јасминка Делова-Силјанова, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за самостојна научно – истражувачка работа, креативно мислење и критичко расудување. Способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; јазична (лингвистичка) комуникациска способност; способност за контрастивен пристап (мајчин – странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на варијантите на чешкиот литературен јазик на фонетско, морфолошко, лексичко и на синтаксичко ниво. Сопоставување на елементите од говорниот и од општоразговорниот чешки јазик. Детерминирање на функционалните стилови и нивната употреба. Писмен дел (изработка на статија) и устен дел – презентација на напишаното и дискусија во врска со поставените тези.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	30 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	70 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и чешки			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jozef V. Bečka	Česká stylistika	Akademia, Praha	1992
	2.	I. Nebeská	Jazyk, norma, spisovnost	UK Praha	1996
	3.	N. Svozilova	Jak dnes píšeme-mluvíme a jak hřešíme proti dobré češtině	Nakl H&H Praha	2003
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	František Čermák	Jazyk a jazykověda	Pražská imaginace, Praha	1997
	2.	Jiří Hronek	Obecná čeština	Praha	1972
	3.	Olga Müllerová, Jana Hoffmannová	Čeština spisovná, hovorová, obecná ... a hlavně mluvená (v současné komunikaci a v současném výzkumu)	Slovo a slovesnost, ročník 58, číslo 1, s. 42-54	1997
	4.	Lída Holá	Spisovná vs. obecná čeština ve výuce češtiny jako cizího jazyka	Didaktické studie IV. Čeština jako druhý jazyk. PFUK, Praha	2008

Наслов на наставниот предмет		Електронски јазични ресурси на полскиот, чешкиот и рускиот јазик и нивна примена во лингвистичките проучувања		
Код				
Студиска програма		Наука за јазикот Потпрограма: Славистика		
Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје		
Степен (прв, втор, трет циклус)		втор циклус		
Академска година/семестар		1 година	7.	Број на ЕКТС кредити 8
Наставник		д-р Милица Миркуловска, редовен професор		
Предуслови за запишување на предметот		нема		
Цели на предметната програма (компетенции):				
<p>Да се доразвие и рафинира способноста за: креативно мислење, критичко расудување, систем за самостојна научно-истражувачка работа, донесување на ставови и оценки. Способност за: креативно мислење, критичко расудување, систем за самостојна научно-истражувачка работа, донесување на ставови и оценки.</p>				
Содржина на предметната програма:				
<p>Јазични корпуси на словенските јазици. Корпусна лингвистика. Создавање на специјалистички бази потребни при лингвистичките проучувања. Состојбите во полскиот, чешкиот и рускиот јазик и во македонскиот јазик. Монографски предавања, интерактивна настава, менторска настава. Писмен дел (изработка на научна - лингвистичка статија) и устен дел (презентација на напишаната статија и дискусија во врска со поставените тези во неа). Избор на евентуална магистерска теза може да отпочне по положување на овој предмет.</p>				
Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
Вкупен расположив фонд на време		200 часови		
Распределба на расположивото време				
Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
	15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
	16.2	Самостојни задачи	35 часови	
	16.3	Домашно учење	100 часови	
Начин на оценување				
17.1.	Тестови	/		
17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
17.3.	Активност и учество	30 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	70 бодови		

Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
	од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
	од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
Јазик на кој се изведува наставата		македонски (и полски)			
Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
Литература					
Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Narodowy Korpus Języka Polskiego - NKJP – www.nkjp.pl	Narodowy Korpus Języka Polskiego - NKJP – www.nkjp.pl	Narodowy Korpus Języka Polskiego - NKJP – www.nkjp.pl	Narodowy Korpus Języka Polskiego - NKJP – www.nkjp.pl
	2.	Korpus Języka Polskiego Wydawnictwa Naukowego PWN – http://korpus.pwn.pl	Korpus Języka Polskiego Wydawnictwa Naukowego PWN – http://korpus.pwn.pl	Korpus Języka Polskiego Wydawnictwa Naukowego PWN – http://korpus.pwn.pl	Korpus Języka Polskiego Wydawnictwa Naukowego PWN – http://korpus.pwn.pl
	3.	Podhajecka, M.	Korpusy językowe – jak mogą pomóc w nauce języka obcego? – www.spnjo.polsl.pl/konferencja/materialy/referaty/podhajecka.pdf	www.spnjo.polsl.pl/konferencja/materialy/referaty/podhajecka.pdf	www.spnjo.polsl.pl/konferencja/materialy/referaty/podhajecka.pdf
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Korpusy językowe 2008/2009 – www.staff.amu.edu.pl/~maciejk/korpusy20082009.pdf	Korpusy językowe – jak mogą pomóc w nauce języka obcego? – www.spnjo.polsl.pl/konferencja/materialy/referaty/podhajecka.pdf	Korpusy językowe – jak mogą pomóc w nauce języka obcego? – www.spnjo.polsl.pl/konferencja/materialy/referaty/podhajecka.pdf	Korpusy językowe – jak mogą pomóc w nauce języka obcego? – www.spnjo.polsl.pl/konferencja/materialy/referaty/podhajecka.pdf
	2.	(red.) Lewandowska-Tomaszczuk, B.	Podstawy językoznawstwa korpusowego	Łódź: WUŁ	2005
	3.	Марчук, Ю. Н.	Компьютерная лингвистика	Москва : Восток Запад	2007

1.	Наслов на наставниот предмет	Словенска фразеологија		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Славистика		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус		
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник	д-р Биљана Мирчевска-Бошева, вонреден професор		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за самостојна научно – истражувачка работа, креативно мислење и критичко расудување. Способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; јазична (лингвистичка) комуникациска способност; способност за контрастивен пристап (мајчин – странски јазик)			
11.	Содржина на предметната програма: Предмет и задачи на фразеологијата. Определување диференцијални признаци на фраземите. Класификација на фраземите. Семантички односи меѓу фраземите. Варијанти и трансформации на фраземите. Споредбена фразеологија. Превод на фраземите. Фразеографија. Акуелни теории и тенденции во развојот на фразеологијата. Когнитивна теорија на метафората и анализата на фраземите. Писмен дел (изработка на научна - лингвистичка статија) и устен дел (презентација на напишаната статија и дискусија во врска со поставените тези во неа).			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови
		16.2	Самостојни задачи	35 часови
		16.3	Домашно учење	100 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/	
	17.3.	Активност и учество	30 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	70 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и руски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Мокиенко, В.М.	Славјанска фразеологија	Москва: Высшая школа	1989
	2.	Баранов, А.Н., Добровольский Д.О.	Аспекты теории фразеологии	Москва : Знак	2008
	3.	Lakoff G. Johnson M.	Metafors we live by	London: The university of Chicago press	1980
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Влахов С. Флорин С.	Непереводимое в переводе	Москва: Международные отношения	1980
	2.	Čermák F.	<i>Frazeologie a idiomatika česká a obecná.</i>	Praha : Karolinum	2007
	3.	Chlebda W.	Frazeologia a przekład	Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego	2014

1.	Наслов на наставниот предмет	Стратегии на преведување од чешки, руски и полски на македонски јазик и обратно			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Славистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Јасминка Делова-Силјанова, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за самостојна научно – истражувачка работа, креативно мислење и критичко расудување. Способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; јазична (лингвистичка) комуникациска способност; способност за контрастивен пристап (мајчин – странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Врз основа на претходните сознанија за преведувачките теории и правци, ќе се разгледаат одредени посебни јазични особености во чешкиот, во рускиот и во полскиот јазик и нивните начини на превод во македонскиот јазик. Ќе се започне со анализа на веќе дадени решенија во преведените дела, за потоа да се заврши со сопствени преводни решенија. Лингвистички и културолошки аспекти на преводот. Писмен дел (изработка на научна - лингвистичка статија) и устен дел (презентација на напишаната статија и дискусија во врска со поставените тези во неа).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	30 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	70 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и чешки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
Задолжителна литература (до три)					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Jozef V. Večka	Česká stylistika	Akademia, Praha	1992
	2.	J. Levý	Umění překladů	Ivo Železný Praha	1998
	3.	P. Никодиновска	За категоријата „Непреводливото во преводот“	XLIII Научна конференција, Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје	2017
22.2 Дополнителна литература (до три)					
22.2	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	K. Horálek	Co je nepřeložitelné in Acta Universitatis Carolinae, Philologica 4-5, Translatologica pragensia Praha, 11-19	UK, Praha	1984
	2.	red. Mirosław Bańko, Maria Krajewska	Słownik wyrazów kłopotliwych	PWN	2000
	3.	H. M. Нестерова	Оригинал и перевод: проблема межтекстовых отношений во: Languages&Literatures	http://frgf.utmn.ru/mag/22/41	2012

Потпрограма: АНГЛИСКИ ЈАЗИК

Листа на изборни предмети од потесна специјалност (од соодветната потпрограма) и од УКИМ за прв и втор семестар

Бр.	Предмет	Број на часови	Статус	Број на кредити
1	Вовед во когнитивната лингвистика	15	И	8
2	Следење и оценување во наставата по странски јазици	15	И	8
3	Мотивациски фактори во учењето странски јазик	15	И	8
4	Меѓукултурна прагматика	15	И	8
5	Критичка анализа на пишан и говорен дискурс	15	И	8
6	Теми од семантика	15	И	8

1.	Наслов на наставниот предмет	Вовед во когнитивната лингвистика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Англиски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Јованка Лазаревска-Станчевска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување основни знаења од областа на когнитивната лингвистика. Примена на стекнатите знаења во јазични истражувања и во истражувања за подобрување на усвојувањето на англискиот јазик како странски.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на изучување на когнитивната лингвистика. Граматички состав: изразување на различните концептуални состави преку различни граматички структури. Перспектива. Истакнување. Радијални категории/мрежи: поимот на радијалност како централен во когнитивната лингвистика. Теорија на прототип. Метафора: основна карактеристика во секојдневната употреба на јазикот. Метонимија. Простор: проширување на просторното значење – употреба на просторните шеми како средство за концептуализирање на апстрактните домени. Ментален простор: како моќна теоретска алатка за објаснување на некои формални и семантички појави. Јазични промени: промените во значењето се движат во насока од конкретните домени кон поапстрактните значења. Креативност и природа на значењето.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или	15 бодови			

		семинарска работа			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски/македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Croft, W. & D. A. Cruse.	Cognitive Linguistics	Cambridge University Press.	2004
	2.	Kovecses, Z.	Metaphor: A Practical Introduction	Oxford University Press.	2010
	3.	Lee.D.	Cognitive Linguistics: An Introduction	Oxford University Press.	2002
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Langacker, R.W.	Cognitive Grammar: A Basic Introduction	Oxford University Press.	2008
	2.	Taylor, J.R.	Linguistic Categorization: Prototypes in Linguistic Theory	Oxford Clarendon Press.	1995
	3.	Ungerer, F. & H	An Introduction to Cognitive Linguistics	Pearson/Longman	1996

1.	Наслов на наставниот предмет	Следење и оценување во наставата по странски јазици			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Англиски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Анжела Николовска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се стекнуваат со следниве компетенции: <ol style="list-style-type: none"> 1. Познавање на фундаменталните поими од теоријата и практиката на следењето и оценувањето на англискиот јазик како странски. 2. Разбирање на принципите и процесот на изработка на различни техники за следење и оценување на напредокот на учениците. 3. Способност за изработка на инструменти за следење и оценување на напредокот на учениците адекватни на наставниот контекст. 4. Способност за поттикнување на автономијата на ученикот преку самоследење и самооценување. 				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими од областа на следењето и оценувањето во наставата по странски јазик (евалуација, оценување и тестирање; формативно и сумативно оценување; различни видови тестови според намената; видови задачи за оценување). Принципи на изработка на тестови (валидност, веродостојност, практичност, автентичност, транспарентност, безбедност). Повратното дејство на оценувањето врз наставата и учењето. Корелација меѓу наставните активности и техниките за оценување. Процесот на дизајнирање и администрирање различни видови техники за оценување. Техники за оценување на рецептивните јазични вештини (слушање и читање). Техники за оценување на продуктивните јазични вештини (слушање и читање). Оценување на јазичните компоненти (граматика, вокабулар и изговор). Алтернативни форми на оценување (портфолио, самооценување, проектни и изведбени задачи и сл.) и нивната улога во развивање на комуникативната компетенција, критичкото мислење и автономијата во учењето. Интерпретирање резултати од тест, формирање оценки и давање повратна информација. Техники за самоследење и самооценување со осврт кон Европското јазично портфолио и Европското портфолио за наставници по странски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,	/	

			аудиторски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиторски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски/македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Bailey, K.	Learning about language assessment	Boston, MA: Heinle and Heinle
		2.	Brown, H.D.	Language assessment: principles and classroom practices (2 nd ed.)	New York: Mc Graw Hill
		3.	Hughes, A.	Testing for language teachers (2 nd ed.)	Cambridge: Cambridge University Press
	22.2	Дополнителна литература (до три)			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Cohen, A.	Assessing language ability in the classroom (2 nd ed.)	Boston, MA: Heinle and Heinle
		2.	Lee, J.F. and B.VanPatten	Making communicative language teaching happen (2 nd ed.)	New York: Mc Graw Hill
		3.	ECML	European portfolio for student teachers of languages	ECML: http://www.ecml.at/mtp2/FTE
					2008

1.	Наслов на наставниот предмет	Мотивациски фактори во учењето странски јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Англиски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Елена Ончевска Агер, доцент			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - Студентите да се запознаат и критички да им пристапуваат на развојните фази на образовната психологија, како и на клучните теории за мотивација и динамика на односите во група - Студентите аргументирано да ги дискутираат улогите на наставникот во посредувањето меѓу учениците и расположливите мотивациски фактори за успешно учење - Студентите да ги применат сознанијата од мотивациските истражувања во планирање промени во конкретни, локални, на нив блиски образовни средини - Студентите креативно да ги употребат сознанијата од литературата во дискутирање одржливи модели за професионална надградба на наставниците 				
11.	Содржина на предметната програма: <p>Мотивацијата е во сржта на секое успешно учење. Ова особено важи за учењето странски јазик, кое подразбира не само усвојување нов јазичен код (когнитивен процес), туку и формирање нов јазичен идентитет (афективен процес), често во соработка со други изучувачи (општествен процес). Истражувањата од областа на образовната психологија редовно укажуваат на важноста на мотивациската основа за квалитетот на општествено-когнитивните процеси во учењето. Сепак, по резултатите од ваквите истражувања ретко се постапува во образовните средини во регионот, но и пошироко.</p> <p>Во рамките на овој предмет, студентите ќе се запознаат со развојниот пат на образовната психологија и нејзиниот придонес кон полето на образованието. Ќе се осврнеме на теоретските перспективи на личната мотивација и улогата на наставникот во развојот на мотивацијата кај учениците (на пример, преку подготвување квалитетни задачи и поттикнување самостојно учење). Ќе се задржиме и на групата, т.е. одделението/класот, како мотивациски фактор во учењето странски јазици, и тоа преку преглед на теориите за динамика на развојот на групата и улогата на наставникот во поттикнувањето групни процеси што водат кон успешно учење. Теоретските дискусии ќе бидат проследени со планирање за примена на сознанијата од литературата во конкретни, локални образовни средини. Конечно, студентите ќе имаат прилики да размислуваат за импликациите на мотивациските истражувања не само за развојот на учениците, туку и за професионалниот развој на самите наставници.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време		200 часови		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	50 часови
			16.2	Самостојни задачи	35 часови
			16.3	Домашно учење	100 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски/македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Williams, M. and Mercer, S.	Exploring psychology in language learning and teaching	Oxford University Press	2015
	2.	Dörnyei, Z. and Ushioda, E.	Teaching and researching: Motivation	Pearson	2015
	3.	Dörnyei, Z. and Murphey, T.	Group dynamics in the language classroom	Cambridge University Press	2003
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Williams, M. and Burden, R.	Psychology for language teachers: A social constructivist approach	Cambridge University Press	2009
	2.	Dörnyei, Z. and Kubanyiova, M.	Motivating learners, motivating teachers	Cambridge University Press	2014
	3.	Arnold, J. (Ed.)	Affect in language learning	Cambridge University Press	2005

1.	Наслов на наставниот предмет	Меѓукултурна прагматика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Англиски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Зорица Трајкова, доцент			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Овој курс се фокусира на истражување на прагматичките компоненти на интеракцијата меѓу луѓето во меѓукултурен и интеркултурен контекст. Акцентот е на улогата којашто контекстот и прагматичките принципи ја играат во значењата кои исказите ги генерираат во секојдневната комуникација во јазикот-цел, посебно помеѓу говорители со различни мајчини јазици и кои припаѓаат на различни култури. Студентите ќе усвојат техники на примена на теоријата во практични контрастивни проучувања во следните насоки: улогата на културата и усвоените културни правила во креирање на значењето, рамките на дефинирање на контексти и значења, методи на прагматичка анализа, социо-когнитивен пристап во прагматичките истражувања, концептот на учтивоста во различни култури, итн.				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот е премин од основниот курс по Прагматика за додипломски студии, преку меѓукултурната прагматика и интеркултурната комуникација, до интеркултурната прагматика како нов правец воспоставен на почетокот на 21 век. Се претставува нова перспектива на прагматичките истражувања од мултилингвален, интеркултурен, социо-когнитивен и дискурсен аспект. Во курсот ќе се разгледуваат и дискутираат следните теми: Прагматички теории (Current Pragmatic Theories) Социо-когнитивен пристап при прагматичките истражувања (The socio-cognitive approach) Прагматичка компетенција (Pragmatic Competence) Знаење на културата, интеркултуралност (Cultural Knowledge, Interculturality) Употреба на изрази-формули (Formulaic Language Use) Анализа на контекстот (Context analysis) Споделено знаење (Common Ground) Фокус на комуникацијата (Salience) Учтивост и неучтивост (Politeness and Impoliteness) Методи на анализа (Methods of Analysis)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			

14.	Распределба на расположивото време					
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	50 часови	
			16.2	Самостојни задачи	35 часови	
			16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби				
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	30 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kecskes, I.	<i>Intercultural Pragmatics</i>	Oxford University Press	2014
		2.	Kecskes, I. & Horn, R.L. eds.	<i>Explorations in Pragmatics, Linguistic, Cognitive and Intercultural Aspects</i>	Moyton de Gruyter: Berlin	2007
	3.	Meu, Jacob L.	<i>Pragmatics: An Introduction (2nd ed.)</i>	Oxford: Blackwell	2001	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Connor, U., Nagelhout, E & Rozycki, W. ed.	<i>Contrastive Rhetoric, Reaching to Intercultural Rhetoric</i>	John Benjamins Publishing Company	2008
	2.	Habermas, J	<i>Communication and the Evolution of Society</i>	Toronto: Beacon Press	1979	

1.	Наслов на наставниот предмет	Критичка анализа на пишан и говорен дискурс			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Англиски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Мира Беќар, доцент			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	<p>Цели: Запознавање со најупотребуваните пристапи за анализа на пишаниот и говорниот дискурс, како и практично применување на методите за анализа на текстови од различни жанри (на пр. академски, новинарски, онлајн конверзации) и применување на дискурс анализата како метод за изучување и усвојување на странски јазици во релевантни и реални контексти. Критичката анализа на дискурс се употребува за педагошки и истражувачки цели со фокус на истражување на различни релациите помеѓу микроинституции (пр. училища), макроинституции (пр. универзитет) и општествени практики. Студентите ќе се запознаат со граматичките и лексичките структури на англискиот и на македонскиот јазик и ќе се оспособат да ги анализираат сличностите и разликите меѓу двата јазици.</p> <p>Компетенции: Развивање на критичкото мислење за употребата на одредени дискурси во соодветни контексти и за начините на кои јазикот го формира светот околу нас; применување на теоретските концепти од областа на анализата на дискурсот во практика; стимулирање независност при анализа и разбирање на текст и конверзација преку читање на статии на различни јазици и пролабочување на знаењата за анализа на текст стекнати по другите предмети.</p>				
11.	Содржина на предметната програма:				
	<p>Овој курс ќе биде надоврзување на претходно стекнатите знаења за анализа на основните лингвистички концепти при контрастирање на два или повеќе јазици и ќе им понуди на студентите аналитички алатки да истражуваат и посложени концепти кои се јавуваат во пишаниот и говорниот дискурс. Во овој курс ќе се даде преглед на методите за анализа на различни жанрови и ќе се претстави врската меѓу кохезијата и текстурата, јазикот, значењето и контекстот, дискурсот и семантиката, дискурс от и теоријата на релевантност, дискурсот и наставата. Ќе се проучуваат следните концепти: интеракциска социолингвистика, јазикот како општествена дејност, и критичка анализа на дискурсот (на пр. јазик во медиумите). Студентите ќе имаат можност да се запознаат со најновите истражувања во областите дискурс анализа и критичка дискурс анализа направат истражување на терен и да соберат оригинални податоци и критички да истражуваат говорен, мултимодален и пишан текст од социо-културен аспект.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				

15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
			15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	50 часови	
			16.2	Самостојни задачи	35 часови	
			16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	75 бодови			
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	15 бодови				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Deborah Schiffrin (Editor), Deborah Tannen (Editor), Heidi E. Hamilton	The Handbook of Discourse Analysis	Wiley-Blackwell	2003
		2.	Martin, J. & Rose, D.	Working with Discourse	Continuum	2003
	3.	Norman Fairclough	Critical Discourse Analysis	Routledge	2013	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jan Renkema	Introduction to Discourse Studies	John Benjamins	2004
		2.	Jaworski, A., & Coupland, N. (Eds.)	The Discourse Reader (2 nd ed.)	Routledge	2006
3.	Статии од различни автори	Text & Talk Journal Discourse Studies Journal	De Gruyter Sage			

1.	Наслов на наставниот предмет	Теми од семантика			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Англиски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Билјана Наумоска-Саракинска, доцент			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Во текот на курсот, подетално се разгледуваат и проучуваат основните концепти и поими во оваа лингвистичка сфера – видови знаци, функции на јазикот, јазичниот знак, семантички единици, денотативно и конотативно значење, основно и фигуративно значење, игри на зборови, фразеолошки изрази, синтагматски и парадигматски релации, и др. Исто така, подетално се анализираат и проучуваат основните семантички категории, релации и процеси, со цел да се продлабочи знаењето во гореспоменатите лингвистички дисциплини со кои семантиката се вкрстува. На овој начин, се нуди можност да се стекне подлабоко разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироко истражување во оваа област.				
11.	Содржина на предметната програма: Семантиката, како лингвистичка дисциплина, го проучува значењето, и се занимава со односот помеѓу зборовите, фразите, знаците, и симболите, и она што тие го означуваат. Значи, семантиката е дисциплина каде се проучува јазикот како средство за меѓусебно разбирање. Курсот нуди краток историјат за равојот на лингвистиката, како и нејзината поврзаност со други лингвистички дисциплини, како што се лексикологија, синтакса, прагматика, етимологија, и други. Во текот на курсот детално се разгледува и проучува инхерентното значење кое постои на ниво на збор, фраза, реченица, како и на некои поголеми единици на дискурс, познати како текст. Со оглед на ова, звуците и изразите на лицето, телесниот говор и проксемиката сите имаат одредена семантичка содржина, и истите подетално се разгледуваат во овој контекст. Значењето на знакот претставува основен сегмент на проучување во семантиката, а подетално се разгледуваат и анализираат и односите помеѓу различните лингвистички единици и сложенки, односно, зчненски односи, како што се: хомонимија, синонимија, антонимија, хиперонимија, хипонимија, меронимија, метонимија, итн. Курсот предвидува и подетално проучување на појавата и значењето на метафората, како семантички ентитет.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		15 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари,		/

			тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		англиски/македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Kreidler, C.W.	<i>Introducing English Semantics</i>	Routledge
		2.	Lyons, J.	<i>Linguistic Semantics – An Introduction</i>	Cambridge University Press
	3.	Hurford, J.R., Heasley, B. & Smith, M.B.	<i>Semantics – a coursebook (2nd ed)</i>	Cambridge University Press	
	22.2	Дополнителна литература (до три)			
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Saeed, J.	<i>Semantics (3rd ed)</i>	Oxford: Wiley-Blackwell
		2.	Portner, P.	<i>What is meaning? Fundamentals of formal semantics</i>	Blackwell
				Година	
				1998	
				1995	
				2007	
				2011	
				2005	

Потпрограма: РОМАНИСТИКА

Листа на изборни предмети од потесна специјалност (од соодветната потпрограма) и од УКИМ за прв и втор семестар

Бр.	Предмет	Број на часови	Статус	Број на кредити
1	Комуникативно рамниште на јазикот (врз примери од францускиот и од италијанскиот јазик)	15	И	8
2	Модалноста во францускиот јазик	15	И	8
3	Интеркултуралност во наставата по францускиот јазик како странски	15	И	8
4	Текстот како јазична и смисловна единиците	15	И	8
5	Француско-македонски контрастивни теми: францускиот глагол <i>faire</i>	15	И	8
6	Диверсификација на современиот италијански јазик	15	И	8
7	Италијанската фразеологија и паремиологија	15	И	8
8	Рекламите во наставата по италијански јазик	15	И	8
9	Примена на корпуси во истражувања на италијанскиот јазик	15	И	8
10	Лексиката во романските јазици (меѓу историјата и сегашноста)	15	И	8

1.	Наслов на наставниот предмет	Комуникативно рамниште на јазикот (врз примери од францускиот и од италијанскиот јазик)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Романистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Звонко Никодиновски, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со комуникативното рамниште на јазикот и се оспособуваат да ги проучуваат говорните единици на францускиот и на италијанскиот јазик во лингвистичките истражувања.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Студентите поседуваат знаења за говорната интеркомуникација, за нејзините видови и фактори на влијание. 2. Студентите се способни да вршат прагматичко-семантичка анализа на одредени видови говорни единици (пословици, афоризми, интерактивни единици, вицеви) во францускиот и во италијанскиот јазик. 3. Студентите се оспособени да вршат истражувања на одредени видови говорни единици во францускиот и во италијанскиот јазик (пословици, афоризми, интерактивни единици, вицеви).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	30 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	50 бодови			

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	<i>Arthaber, Augusto</i>	<i>Dizionario comparato di proverbi e modi proverbiali,</i>	<i>Urlico Hoepli Editore, Milano,</i>	<i>1991 (1989)</i>
	2.	<i>Bidaud, Françoise</i>	Structures figées de la conversation. Analyse contrastive <i>français-italien,</i>	Peter Lang, Bern,	2002
	3.	Edouard, Robert:	<i>Traité d'injurologie,</i>	Sand et Tchou, Paris,	1983 (1979)
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Zanni, Marco	<i>Ditelo con gli insulti,</i>	Baldini & Castoldi, Milano,	2000
	2.	Schapira, Charlotte	<i>Les stéréotypes en français,</i>	Éditions Ophrys, Paris,	1999
	3.	Никодиновски, Звонко	<i>Семнологија на говорот и на јазикот,</i>	"2-ри Август С", Штип,	2007

1.	Наслов на наставниот предмет	Модалноста во францускиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Романистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Маргарита Велевска, редовен проесор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочено запознавање со типологијата на модалноста во лингвистиката. Препознавање, анализа и класификација на различните видови модални конструкции. Оспособување на студентите за самостојна работа и истражување во оваа област. Стекнување способност за: 1. Препознавање на различни модални конструкции . 2. Лингвистичка анализа на модалните конструкции. 3. Самостојно истражување преку соодветна лингвистичка анализа на конструкциите. (компетенции):				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Теории за модалноста во лингвистиката. 2. Дефинирање на модалноста. 3. Класификација на модалноста : а. субјективна б. интерсубјективна в. објективна 4. Маркери за модалност во францускиот јазик. 5. Релации на синтаксичка зависност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		/		
	17.3.	Активност и учество		/		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		50 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		француски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Le Querler, N.	Typologie des modalités	PUC, Caen	1996
		2.	Charaudeau, P.	Grammaire du sens et de l'expression	Hachette, Paris	1992
		3.	Le Goffic, P.	Grammaire de la phrase française	Hachette, Paris	1993
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gardes-Tamine, J.	La grammaire. Syntaxe	A. Colin, Paris	1990
		2.	Meunier, A.	"Modalités et communication" in Langue Française, 21	Larousse, Paris, p. 8-25.	

1.	Наслов на наставниот предмет	Интеркултуралност во наставата по францускиот јазик како странски			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Романистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Мира Трајкова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подготовка на студентите за препознавање и критичка анализа на интеркултурните елементи во учебниците и други наставни материјали. Оспособување на студентите за вклучување на активности за развивање на интеркултурна компетенција на часот по француски јазик. Компетенции: 1. Способност за интеркултурна медијација со цел да се развие прифаќање на различноста. 2. Способност за истражување, препознавање и критичка анализа на интеркултурните елементи во учебниците и други наставни материјали. 3. Способност за избор, прилагодување, осмислување и креирање на соодветни активности за развивање на интеркултурната компетенција на учениците и вклучување на тие активности во наставата по странски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Теориски поими: цивилизација, култура, културен идентитет, интеркултуралност. Комуникативна компетенција. Интеркултурна компетенција. Интеркултурна комуникација. Стереотипи и претстави за странскиот јазик и култура. Невербална комуникација и интеркултуралност. Книжевен текст и интеркултуралност. Медиуми и интеркултуралност. Работа врз различни видови документи со цел да се согледа присуство на интеркултурните елементи во нив и да се укаже на можните начини за нивна примена во наставата по странски јазик со цел да се развива интеркултурната компетенција на учениците.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			20 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа			70 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит				Редовна посетеност на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				француски/македонски	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Трајкова М.	Интеркултурниот пристап во наставата по француски јазик	Филолошки факултет „Б.Конески“ Скопје	2011
		2.	Abdallah-Pretceille M.	Vers une pédagogie interculturelle, Anthropos	Anthropos, Paris	1996
	3.	Abdallah-Pretceille M., Porcher L.	Diagonales de la communication interculturelle	Anthropos, Paris	1999	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Byram M.	Culture et éducation en langue étrangère, (traduit de l'anglais)	Coll.LAL , Didier-Crédif, Paris	1992
		2.	Zarate G. et alii.	Médiation culturelle et didactique des langues	Conseil de l'Europe	2003
3.	Zarate G.	Représentations de l'étranger et didactique des langues	Crédif-Essais, Didier, Paris	1993		

1.	Наслов на наставниот предмет	Текстот како јазична и смисловна единица			
2.	Код				
3.		Наука за јазик Потпрограма: Романистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување знаења за општите концепти на текстуалната лингвистика и анализирање на текстови коишто претставува кохерентна и организирана структура на јазичен, семантички и реторички план. 1. Способност за користење на општите концепти поврзани со јазичната и семантичната структура на текстот како лингвистички единица којашто е предмет на анализа и толкување на значењето. 2. Способност за критичко и аналитичко читање или слушање на текст / говор со цел негово толкување / разбирање и применување на лингвистичките теории на текстуалната анализа.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниција на поим текст и поимите јазичка и смисловна единица како предмет на изучување на текстуалната лингвистика. Лингвистичките теории за текстот. Јазичните, синтаксичките и семантичките компоненти на текстот. Типологија на текстови. Анализа на текстот (реторичка, наративна и тематска анализа) и анализа на говорот. Контекст / котекуст и значење. Кохезија и кохеренција. Поимот на макоструктура. Тема и рема. Интерпретативни стратегии. Интертекстуалност.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		

	17.3.	Активност и учество			/	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)				до 50 бода	5 (пет) (F)
					од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
					од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
					од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
					од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
					од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит				Редовна посетеност на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				француски и македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Adam, J.- M.	La linguistique textuelle. Introduction à l'analyse textuelle des discours	Armand Colin, Coll. Cursus, Paris	2005
		2.	Adam, J.- M.	Eléments de linguistique textuelle	Liège, Mardaga	1990
		3.	Adam, J.- M.	Les textes : types et prototypes	Nathan, Paris	1992
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Halliday, M.A.K.& Hasan, R.	Cohesion in English	Longman	1976
		2.	Johnstone, B.	Discourse Analysis	Blackwell	2004
	3.	Bakhtine, M.	Esthétique de la création verbale	Gallimard, Paris	1984	

1.	Наслов на наставниот предмет	Француско-македонски контрастивни теми: францускиот глагол <i>faire</i>			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Романистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Ирина Бабамова, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Продлабочено запознавање со употребата на глагол <i>faire</i> , како еден од најчестите глаголи во францускиот јазик. Стекнување способност за препознавање на разликите помеѓу францускиот и македонскиот јазик во врска со улогата и функциите на глаголот <i>faire / прави</i> . Стекнување способност за успешно изнаоѓање на неговите еквиваленти во македонскиот јазик. Развивање способност за самостојно истражување во соодветниот домен и примена на стекнатите знаења во наставата по француски јазик како странски или при преведување од француски на македонски и обратно.				
11.	Содржина на предметната програма: Контрастивни морфосинтаксички проучувања со посебен акцент на статусот и семантика на глаголот <i>faire</i> во францускиот јазик. <i>Faire</i> и неговите еквиваленти во македонскиот јазик. Глаголите <i>faire u прави</i> во улога на <i>verbum vicarium</i> . Модели на глаголски изрази со <i>faire</i> и нивни еквиваленти во македонскиот јазик. Глаголот <i>faire</i> во рамки на фразеолошки изрази. Категоријата фактитивност и начини за нејзино изразување во францускиот и во македонскиот јазик. Фактитивната конструкција од типот <i>faire +</i> инфинитив и нејзините еквиваленти во македонскиот јазик. Конструкцијата <i>se faire +</i> инфинитив и нејзините македонски еквиваленти. Анализи на честотата на употребата на фактитивните конструкции при писмено и усно изразување на француски јазик од страна на македонските говорители и изготвување вежби за нивното усвојување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	

17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		/	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)
				од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
				од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Редовна посетеност на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски/француски	
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	OSIPOV, Vladimir	Francuski glagol FAIRE	Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu, Filozofski fakultet	1989
	2.	GIRY-SCHNEIDER, Jacqueline	Les nominalisations en français : L'opérateur faire dans le lexique.	Genève : Droz	1978
	3.	БАБАМОВА, Ирина	Фактитивноста во францускиот и во македонскиот јазик	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	2010
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Babamova Irina	"Les prédicats nominaux à verbe FAIRE - approche contrastive franco-macédonienne " in Langue, littérature et culture françaises en contexte francophone	Faculté de philologie "Blaze Koneski", Université "Sts. Cyrille et Méthode", Skopje, 2012, p. 39-49.	Babamova Irina

1.	Наслов на наставниот предмет	Диверсификација на современиот италијански јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Романистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Александра Саржоска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се стекнуваат со продлабочени познавања од италијанската социолингвистика и развиваат способност за барање нови извори за стручното подрачје. Се запознаваат со стандардниот италијански јазик и се стекнуваат со познавања за проширување и збогатување на истиот во зависност од различните јазични регистри во италијанскиот јазик 1. Разбирање на основните социолингвистички поими 2. Поседување на вештини за одредување на основните разлики на различните слоеви во италијанскиот јазик во однос на факторите за диверсификација 3. Способност за вршење на социолингвистички истражувања 4. вештина за запознавање и воочување на поврзаноста на јазичните појави и историско-политичките, општествените и културните варијабилности.				
11.	Содржина на предметната програма: Развој на италијанската социолингвистика. Диверсификација на современиот италијански јазик и фактори за диверсификација: географска, општествена, ситуациона, функционална, временска раслоеност и раслоеност во однос на средствата за комуникација. Италијанскиот стандард, неостандард и субстандард.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		

	17.3.	Активност и учество	/			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	50 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/италијански јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	SORBRERO, A.	Introduzione all'italiano contemporaneo.La variazione e gli usi	Laterza,Bari	1993
		2.	D'AGOSTIN O M.	Sociolinguistica dell'italia contemporanea	Il Mulino,Itinerari, Bologna	2007
	3.	SANTIPOLO, M.	Dalla sociolinguistica alla glottodidattica	Utet,Torino	2002	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	BERRUTO G.,	La sociolinguistica	Zanichelli, Bologna	1974
		2.	САРЖОСКА А.,	Италијанскиот јазик во средствата за масовна комуникација	Филолошки факултет „Блаже Конески“ УКИМ,Скопје	2013
3.	CORTELAZZ O M.A. ,	Italiano d'oggi	Esedra,Padova	2000		

1.	Наслов на наставниот предмет	Италијанската фразеологија и паремиологија			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Романистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Радица Никодиновска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите <ul style="list-style-type: none"> - покажуваат знаење и разбирање од областа на италијанската фразеологија и паремиологија. - поседуваат вештини за идентификување и објаснување на италијанските фраземи, колокации и паремиолошки единици. - поседуваат способност за креативна примена на стекнатите знаења и вештини. - се осопособени да вршат истражувања од областа на италијанската фразеологија и паремиологија 				
11.	Содржина на предметната програма: Поимот „фразеологија“. Поимот „паремиологија“. Поважни теории за фразеологијата и паремиологијата. Поимите: фразема, колокација, паремија. Критериуми за меѓусебно разграничување. Запознавање со структурата, семантиката и функцијата на италијанските фраземи, колокации, паремии. Фразеологијата и паремиологијата во наставата по италијански јазик. Фразеологијата, паремиологијата и лексикографијата/ културата/ преведувањето.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или	20 бодови			

		семинарска работа				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		италијански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Никодиновска Радица	Настава на италијанската фразеологија	Филолошки факултет “Блаже Конески” - Скопје, Скопје, стр. 330	2009
		2.	Lapucci Carlo	Modi di dire della lingua italiana	A.Vallardi, Milano	1984
	3.	Allegretti Francesco	Il libro dei proverbi	Gruppo Carteduca, Cremona	1994	
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Casadei Federica	Per una definizione di «espressione idiomatica» e una tipologia dell'idiomatico in italiano” <i>Lingua e stile</i> , (a. XXX), n. 2	<i>Lingua e stile</i> , (a. XXX), n. 2,	1995, pp. 335-358.
		2.	Radicchi Sandra	IN ITALIA – Modi di dire ed espressioni idiomatiche	Bonacci editore, Roma	1992
3.		Quartu Monica	Dizionario dei modi di dire della lingua italiana	Edizione Mondolibri S.p.a., Rizzoli, Milano	2000	

1.	Наслов на наставниот предмет	Рекламите во наставата по италијански јазик		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Романистика		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус		
6.	Академска година/семестар	1 година	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Лучиана Гуидо Шремф, вонреден професор		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - запознавање со главните карактеристики на јазикот на италијанските реклами на иконичен и на вербален план. - оспособување на студентите да ги воочуваат, споредуваат и анализираат јазичните и вонјазичните стратегии што се применуваат во италијанските реклами. - оспособување на студентите да вршат анализа на јазикот на рекламите. - да ги применуваат стекнатите знаења во наставата по италијански јазик			
11.	Содржина на предметната програма: Поимот реклама. Рекламата како комуникација. Главните карактеристики на јазикот на рекламата на морфосинтаксичко, лексичко и реторичко ниво. Признаци на рекламите на иконично и на јазично рамниште (неологизми, каламбури, пословици, звучни фигури, слогани, итн.). Изготвување дидактички активности базирани на рекламите.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови
		16.2	Самостојни задачи	35 часови
		16.3	Домашно учење	100 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Arcangeli, M.	Il linguaggio pubblicitario	Carocci, Roma	2008
		2.	Bianchi, C.	Spot - Analisi semiotica dell'audiovisivo pubblicitario	Carocci, Roma	2007
		3.	Testa, A.	La pubblicità	Il Mulino, Milano	2007
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Baldini, M.	Le fantaparole, il linguaggio della pubblicità	Armando editore, Roma	1987
		2.	Pitteri, D.	La pubblicità in Italia – Dal dopoguerra a oggi	Editore Laterza , Bari	2005
3.		Puggelli, F. R.	L'occulto del linguaggio. Psicologia della pubblicità	Edizioni Franco Angeli, Milano	2013	

1.	Наслов на наставниот предмет	Примена на корпуси во истражувања на италијанскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Романистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Руска Ивановска-Наскова, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на курсот е студентите да се запознаат со основните поими од областа на корпусната лингвистика, со можностите кои ги нудат овие јазични ресурси, со главните корпуси на италијанскиот јазик и со примери на корпусни истражувања на италијанскиот јазик. Студентите би се оспособиле, исто така, да ги пребаруваат консултираните корпуси на италијанскиот јазик и да ги користат во истражувачки цели.				
11.	Содржина на предметната програма: Јазични корпуси и корпусна лингвистика. Основни поими од областа на корпусната лингвистика (токени, типови, леми, листи на фреквенции, конкорданции, регуларни изрази, колокации). Видови корпуси и критериуми за нивна класификација (временска димензија, опсег, избор на текстови, број на јазици, обработка, достапност и др.). Корпуси на италијанскиот јазик (CoLFIS, Coris/Codis, Paisà, itWac, Ridire, Repubblica, Valico/Vinca, LIP). Примери за корпусни истражувања на италијанскиот јазик: теоретски, контрастивни, традуктолошки и дидактичко-мотивирани истражувања.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	50 часови	
		16.3	Домашно учење	85 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	/		
17.4.	Домашна задача и/или	60 бодови			

		семинарска работа				
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cresti E.& Panunzi A.	Introduzione ai corpora dell'italiano.	Bologna: il Mulino	2013
		2.	O'Keeffe A. & McCarthy, M. (Eds.)	The Routledge Handbook of Corpus Linguistics.	London: Routledge	2010
		3.	Ивановска – Наскова, Р.	Програми за автоматска обработка на јазични корпуси	Скопје: Аз-Буки	2013
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Baroni M.	Corpora di italiano, In Simone R. (Ed.), <i>Enciclopedia dell'Italiano</i> (pp. 300-303).	Roma: Istituto della Enciclopedia Italiana	2010
		2.	Ivanovska-Naskova, R.	I corpora e l'insegnamento dell'italiano LS. In V. Zaccaro & R. Ivanovska-Naskova (Eds.), <i>Incroci. Studi sulla letteratura, la traduzione e la glottodidattica</i> (pp.105-123).	Bari/Skopje: Università degli Studi di Bari "Aldo Moro"/ Università "Ss. Cirillo e Metodio" di Skopje	2015
3.		Звонко Никодиновск и (редактор)	<i>Електронските ресурси и филолошките студии.</i>	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје	2013	

1.	Наслов на наставниот предмет	Лексиката во романските јазици (меѓу историјата и сегашноста)			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазик Потпрограма: Романистика			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Јоана Хаџи-Лега Христоска, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за воочување на структурата на лексиката на романските јазици (латински лексички фонд, влијание на супстратите и на суперстратите, влијание на други јазици) од дијахрониска и од синхрониска перспектива. Способност за утврдување на семантичките промени на зборовите во текот на времето. Способност за востановување на начините за збогатување на лексичкиот фонд на романските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Латинскиот лексички систем и неговото место во романскиот лексички систем. Распространување на латинските зборови и именување нови референти. Стратификација на лексиката на романските јазици. Влијание на супстратите, на суперстратите и на адстратите. Заемки од други јазици. Причини и видови семантичка модификација на зборовите. Внатрешен развој на романската лексика по пат на деривација и на зборообразување. Сличности и разлики меѓу лексичките системи на романските јазици.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	40 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Reinheimer Rîpeanu, Sanda	Lingvistica romanică (lexic-fonetica-morfologie)	Bic All	2001
	2.	Reinheimer, Sanda & Tasmowsky, Liliane	Pratique des langues romanes	Harmattan	1997
	3.	Tagliavini, Carlo	Le origini delle lingue neolatine	Pàtron Editore	1982
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Fradejas Rueda, José Manuel	Las lenguas románicas	Arco/Libros	2010
	2.	Alkire, Ti & Rosen, Carol	Romance languages: A historical Introduction	Cambridge University Press	2010
	3.	Skubić, Mitja	Uvod u romansku lingvistiku	Institut za strane jezike i književnosti, Novi Sad	1990

Потпрограма: ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК

Листа на изборни предмети од потесна специјалност (од соодветната потпрограма) и од УКИМ за прв и втор семестар

Бр.	Предмет	Број на часови	Статус	Број на кредити
1	Валентност, реакција и конгруенција	15	И	8
2	Именската и придавската синтагма во германскиот и во македонскиот јазик	15	И	8
3	Германско-македонски контрастивни проучувања	15	И	8
4	Ортографија и ортоегија на германскиот јазик	15	И	8
5	Интеркултурниот пристап во наставата по германски како странски јазик	15	И	8

1.	Наслов на наставниот предмет	Валенција, рекција и конгруенција		
2.	Код			
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Германски јазик		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус		
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити
				8
8.	Наставник	д-р Емилија Бојковска, редовен професор		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Теоретско и емпириско владеење и разграничување на поимите валенција, рекција и конгруенција; способност за анализа на конструкции во однос на споменатите поими			
11.	Содржина на предметната програма: Валенција: термин и поим. Видови валенција (логичка, морфосинтаксичка и семантичка). Критериуми за разграничување меѓу дополненија (актанти, комплементи) и додатоци (суплементи) кај Тениер, Фатер, Енгел, Хелбиг/Буша, Цифонун/Хофман/Штрекер, Филмор. Тестови за утврдување на статусот на јазичните конструкции во однос на валенцијата. Рекција: термин и поим. Определба на рекцијата кај Тениер, Енгел, Хелбиг/Буша, Ајзенберг. Конгруенција: термин и поим. Определба на конгруенцијата кај Енгел, Хелбиг/Буша, Ајзенберг.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови
		16.2	Самостојни задачи	35 часови
		16.3	Домашно учење	100 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80 бодови	
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
22.	Литература		
	Задолжителна литература		
22.1	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Tesniere, L.:	Grundzüge der strukturalen Syntax
	2.	Engel, U.:	Deutsche Grammatik: Neubearbeitung
	3.	Helbig, G./ Buscha, H.:	Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht
			Издавач
			Stuttgart: Klett-Cotta
			München: Iudicum
			Berlin usw.: Langenscheidt
			Година
			1980
			2009
			2001
22.2	Дополнителна литература		
	Ред.број	Автор	Наслов
	1.	Eisenberg, P.:	Der Satz. Grundriss der deutschen Grammatik
	2.	Zifonun, G./ Hoffmann, L./ Strecker, B.:	Grammatik der deutschen Sprache, Bd. 2
	3.	Engel, U.:	Syntax der deutschen Gegenwartssprache
	4.	Fillmore, Ch.:	The Case for Case. In: E. Bach & R.T. Harms (eds.). Universals in Linguistic Theory, pp. 1–88. [dt.: Plädoyer für Kasus. übersetzt v. Werner Abraham; In: Abraham, Werner (Hrsg.): <i>Kasustherie</i> 1–118]
	5.	Welke, K. M.:	Einführung in die Valenz- und Kasustheorie
			Издавач
			Stuttgart/Weimar: Metzler
			Berlin/New York de Gruyter:
			Berlin: Schmidt
			N. Y.: Holt, Reinhard and Winston
			Frankfurt/M: Athenäum
			Година
			2013
			1997
			2009
			1968
			1971
			1988

1.	Наслов на наставниот предмет	Именската и придавската синтагма во германскиот и во македонскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Емилија Бојковска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Теоретско и емпириско владеење и разграничување на а) синтаксичките функции на именската и на придавската синтагма, б) изразната форма (катеријалната реализација) на атрибутите на именката и на атрибутите на придавката, в) нивната синтаксичка функција и г) семантичката структура на синтагмите. Способност за анализа на конструкции во однос на споменатите поими				
11.	Содржина на предметната програма: Именката како глава на синтагмата. Флексија и граматички категории. Синтаксичка функција на именската синтагма. Изразна форма и синтаксичка функција на атрибутите на именката. Поделба на дополненија и на додатоци; валентност на именката. Семантички категории. Семантичка структура на именската синтагма. Полисемија и хомонимија на атрибутите на именката. Придавката како глава на синтагмата. Флексија и граматички категории. Синтаксичка функција на придавската синтагма. Изразна форма и синтаксичка функција на атрибутите на придавката. Поделба на дополненија и на додатоци; валентност на придавката. Семантички категории. Семантичка структура на придавската синтагма. Полисемија и хомонимија на атрибутите на придавката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		

	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Engel, U.:	Deutsche Grammatik: Neubearbeitung	Iudicum	2009
	2.	Helbig, G./ Buscha, H.:	Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht	Langenscheidt	2001
	3.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор	2000
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Eroms, H.-W.:	Syntax der deutschen Sprache.	Berlin/New York; De Gruyter	2000
	2.	Тополињска, З.:	Граматика на именската фраза во македонскиот литературен јазик	Скопје: МАНУ	1974
	3.	Бојковска, Е.:	Контрастивна студија на атрибутите на именката во германскиот и во македонскиот јазик	Универзитет „Св. Кирил и методиј“ - Скопје	во печат
	4.	Eisenberg, P.:	Der Satz. Grundriss der deutschen Grammatik	Stuttgart/Weimar:	Metzler
	5.	Zifonun, G./ Hoffmann, L./ Strecker, B.:	Grammatik der deutschen Sprache	de Gruyter	1997

1.	Наслов на наставниот предмет	Германско-македонски контрастивни проучувања			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Силвана Симоска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели: Контрастирање на одбрани теми од германскиот и на македонскиот јазичен систем со посебен осврт кон дивергенциите; Компетенции: Продлабочување на металингвистичките компетенции за контрастивната граматика, како и подобрување на објектлингвистичките компетенции во однос на германскиот и на македонскиот стандарден јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Контрастивната граматика во рамките на историско-споредбената граматика. Германскиот и македонскиот јазик како флексивни јазици во индоевропското јазично семејство. Местото на германскиот јазик во германското јазично семејство и местотото на македонскиот јазик во словенското и во балканското јазично семејство. Јазични контакти и интерференции. Германско-македонски контрастивни проучувања на фонолошко, прозодиско и графиско (сегментален инвентар, акцент, ортографски систем), морфосинтаксичко (глаголски предикати од прв и втор ред) и лексичко-семантичко рамниште (заемки и/или лажни парови, зборообразувачки и ономастички обрасци). Јазични универзалии врз пример на германскиот и на македонскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудитори ски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		/	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Gnutzman von, Klaus	Kontrastive Linguistik	Franfurt am Main/Bern; New York/Paris: Lang, (Forum angewandte Linguistik; Bd. 19)	1990
	2.	Mišeska-Tomić, Olga	Morpho-Syntactic Features	University of Leiden: Springer	2006
	3.	Симоска, Силвана	Контрастивни проучувања: Сложени именки во германскиот и во македонскиот јазик	Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“	2010
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Франтишек, Вацлав Мареш	Компаративна фонологија и морфологија на македонскиот јазик	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје Меѓународен семинар за македонски јазик, лиетартура и култура	2008
	2.	Симоска, Силвана	„Субјунктивот во македонскиот јазик и неговите еквиваленти во германскиот“, во: Субјунктив со посебен осврт на	Скопје: Македонска академија на науките и уметностите, Истражувачки центар за ареална	

				македонските да- конструкции, стр. 185-206	лингвистика	
		3.	Симоска, Силвана	„Германско- македонски лажни парови и/или заемки“, во: Меѓународна научна конференција ФИЛКО: Филологија, култура и образование, стр. 839-855.	Штип: Универзитет „Гоце Делчев“, http://js.ugd.edu.mk/ index.php/fe/article/ view/1704	2016
		4.	Simoska, Silvana	„Deutsch- mazedonische Nähe- und Distanzverhältnisse. Eine diskursanalytische Betrachtung des Lehnguts im Mazedonischen“, in: Marina Petrović- Jülich / Nikola Vujčić (Hg.) <i>Nähe und Distanz in Sprache, Literatur und Kultur, Beiträge zur 8. Jahrestagung des Südeuropäischen Germanistenverband es</i> ; S. 131-140.	Kragujevac: FILUM	2017

1.	Наслов на наставниот предмет	Ортографија и ортоепија на германскиот јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Силвана Симоска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со графиски системи. Спознавање на основните принципи и на врската меѓу ортографскиот и ортоепскиот систем на германскиот јазик од дијахронски и од синхронски аспект				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетиката и графетиката, односно фонемиката и графемиката како поддисциплини на лингвистиката: дефиниција и задачи. Типологија на визуелната јазична комуникација: пиктографија, идеографија (пасиграфија), логографија и фонографија. Графемски единици: графа, алогофа, графема и др. Историски преглед на кодификацијата на германскиот јазик. Прва правописна конференција (1876), втора правописна конференција (1901). Првата кодификација на правописот на германскиот јазик (Конрад Дуден, 1901/1902). Принципи на ортографијата (правопис) на германскиот јазик. Реформа на правописот на германскиот јазик (1996). Измени на реформата (2006). Основни начела на реформите. Принципи на ортоепијата (правоговор) на германскиот јазик. Прва кодификација на правоорот на германскиот јазик (Теодор Зипс, 1898). Плурицентричен наспрема моноцентричен пристап: регионални варијанти на правоорот. Корелација ортографија – ортоепија во германскиот јазик, корелација фонема – графема во германскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби		/	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Редовна посетеност на наставата		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		германски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Althaus, Hans Peter/ Henne, Helmut/ Wiegand Herbert Ernst (Hrsg.)	Lexikon der Germanistischen Linguistik, 2., vollständig neu bearbeitete und erweiterte Auflage	Tübingen: Niemeyer	² 1980
	2.	Altmann, Hans /Ziegenhain, Ute	Phonetik, Phonologie und Graphemik fürs Examen	Wiesbaden: Westdeutscher Verlag	2002
	3.	Fuhrhop, Nanna	Orthografie, zweite aktualisierte Auflage	Heidelberg: Universitätsverlag Winter	² 2006
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Neef, Martin	Die Graphematik des Deutschen	Tübingen: Niemeyer	2005
	2.	Eisenberg, Peter	Das Wort: Grudriß der deutschen Grammatik, 2. überarbeitete und aktualisierte Auflage	Stuttgart/Weimar: Metzler	² 2004
3.	Siebs, Theodor (Begr.), Hrsg. von Helmut de Boor u.a.	Deutsche Aussprache. Reine und gemäßigte Hochlautung mit Aussprachewörterbuch /Siebs	Berlin: de Gruyter (Nachdruck: Wiesbaden: VMA-Verlag)	¹⁹ 1969 (Nachdruck: 2000)	
	4.	Simoska, Silvana	„Die Rechtschreibreform im Deutschen“	Скопје: Годишен зборник на	1998

					Филолошки от факултет „Блаже Конески“ 1998, стр. 281-303	
		5.	Симоска, Силвана	„Корелацијата фонема –графема во германскиот јазик“	Скопје: Годишен зборник на Филолошки от факултет „Блаже Конески“ 2000, стр. 105-112	2000
		6.	DUDEN	DUDEN Band 6. Das Aussprachewörter buch. Der Duden in zwölf Bänden. Bearbeitet von Max Mangold in Zusammenarbeit mit der Dudenredaktion	Mannheim et al.: Dudenverlag	2005

1.	Наслов на наставниот предмет	Интеркултурниот пристап во наставата по германски како странски јазик			
2.	Код				
3.	Студиска програма	Наука за јазикот Потпрограма: Германски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	втор циклус			
6.	Академска година/семестар	1 година	7.	Број на ЕКТС кредити	8
8.	Наставник	д-р Емина Авдиќ, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - запознавање со развојот на интеркултурната комуникација во хуманистичките науки - усвојување на интеркултурна компетенција - развивање на способноста за надминување критички инциденти - развивање дидактички материјали со интеркултурни содржини за наставата по германски јазик 				
11.	Содржина на предметната програма: <p>Основите на интеркултурната комуникација. Поимот за културата и за супкултурите. Комуникациска и интеркултурна дидактика. Интеркултурната компетенција како комплекс на знаење, вештини и стравови. Познавање на параметрите на сопствената и на туѓата култура. Надминување стереотипи и предрасуди. Развивање чувство за емпатија. Критичка анализа на текстови од аспект на интеркултурни содржини.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	200 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	15 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	50 часови	
		16.2	Самостојни задачи	35 часови	
		16.3	Домашно учење	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	/		
	17.3.	Активност и учество	/		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	50 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Редовна посетеност на наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски / германски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Durbaba, Olivera	Kultura i nastava stranih jezika. Uvod u interkulturnu primenjenu lingvistiku	Univerzitet u Beogradu, Filološki fakultet	2016
	2	Lüsebrink, Hans-Jürgen	Interkulturelle Kommunikation. Interaktion, Fremdwahrnehmung. Kulturtransfer	Stuttgart: Metzler	2005
	3	Volkman, Laurenz; Stiershofer, Klaus; Gehring, Wolfgang	Interkulturelle Kompetenz. Konzepte und Praxis des Unterrichts	Tübingen: Narr	2002
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Авдиќ, Емина	Интеркултурниот пристап во наставата по германски како странски јазик (Докторска дисертација во ракопис).	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2010
	2.	Avdić, Emina	Der Perspektivenwechsel als Lernziel im interkulturellen DaF-Unterricht	Bo: Abrashi T., Blakaj-Gashi A. et al. (Hrsg.) (2014) <i>Perspektivierung – Perspektivität. Beziehung zwischen Sprache und Wirklichkeit in der deutschen Sprache, der</i>	2014

					deutschsprachigen Literatur, Kultur, Translatologie und Daf-Didaktik. Band 1. Universität Prishtina. 269–277.	
		3.	Avdić, Emina	Der Fremdsprachenunterricht als Ort der Begegnung mit der fremden Kultur	Prejevi, Vahidin; Smailagić, Vedad (Hrsg.) <i>Transformationsräume. Aspekte des Wandels in deutscher Sprache, Literatur und Kultur.</i> Sarajevo: Bosansko filološko društvo. 163–179.	2008